

SUO-SANAN ENGLANNINKIELINEN VASTINE

Suo-sanan englanninkielisen vastineen puuttuminen on tunnetusti aiheuttanut melkoista hankaluutta suontutkijain ja suotieteen harrastajain piirissä.

Joutuessani tutkimaan englanninkielistä suokirjallisuutta maatalouden sanakirjan tarpeita varten, yritin tarkkailla, löytyisikö tekstistä termiä, joka edes likipitäin vastaisi suo-käsittämme, ja kiinnitin tällöin erityistä huomiota sanojen peat ja peat land käyttöön. Eräät englantilaiset tutkijat, varsinkin maaopin edustajat, ovat tosin käsittäneet nämä termit laajempina: he ovat lukeneet peat-käsitteeseen myös kuntan (kangasturve) ja siis kangasmaat peat land-käsitteeseen. Varsinaisten suotieteen edustajien mukaan kunta ei kuitenkaan kuulu peat-käsitteeseen; esim. tri G. K. Fraser, joka oli Englannin johtavia suotieteilijöitä, lausuu tutkielmassaan »Classification and Nomenclature of Peat and Peat Deposits» (International Peat Symposium, Dublin, 1954): »Deposits like Bracken raw humus, or heather raw humus although marketed as peats for horticultural purposes and sometimes called peats by soil scientists are not peats.»

Koska peat-käsite on näin kaventunut ja lähentynyt meidän (suo)turvekäsitteemme, peat land-nimitys näytti tyydyttävältä suo-sanamme vastineeksi. Havaitinkin sitä käytettävän usein selittävänä sanana eri suotyyppejä esiteltäessä (esim. Joffe Pedology-teoksessaan: »Flachmoor» represents a class of peat land with a flat or even a slightly concave surface — —). Sana land viittaa siinä alueeseen, maisemaan, ja käsittää kaiken alueella esiintyvän: kasvien kasvualustan ja itse kasvillisuuden, silmäkkeet purot jne., aivan samoin kuin woodland-käsitteeseen kuuluu

»koko metsä kivineen, kallioineen, kasvu-
alustoineen.

Koska englanninkielisen termin kohtaloa ei voida ratkaista muualla kuin Englannissa ja muissa englantia puhuvissa maissa, tiedustelin viime talvena kirjeitse eräiden Englannin suoasiantuntijoiden mielipidettä.

Esitys sai heidän hyväksymisensä ja niin peat land-nimitys voitiin ottaa maatalouden tulevaan suosanastoon. Prof. R. L. Mitchell Aberdeenin Macaulay-instituutista mainitsi kirjeessään pohtineensa asiaa myös tutkimuslaitoksen toisten asiantuntijoiden kanssa ja hän kirjoitti: »The general opinion would appear to be that your suggested term *peat land* is as good as can be obtained, but that exact synonyms in different languages do not exist.»

Rothamstedin koelaitoksen maantutkimusosaston johtaja G. V. Tacks lausui puolestaan: »I think your proposal to translate this term in English by *peat land* is a good one and I cannot suggest a better one, although it is possible that English people when translating the German term *Moor* will be inclined to use the same English word. *Moor*, however, has not a specific meaning in English.» Selventääkseen moor-sanan sopimattomuutta suo-sanamme vastineeksi hän vielä siteerasi tunnetun botanistin, prof. W. H. Pearsall'in kirjasta (Mountains and Moorlands) moor-termiä koskevan kohdan: »There is no good definition of moors and moorlands. Almost any open country, especially if it is wild and uninhabited, may be called a moor in popular parlance. Thus it might be desirable not to use the term at all in trying to describe vegetation or habitants.»

Liisa Mali

SUOSEURAN HALLITUS

Puheenjohtaja: Maisteri U. Metsänheimo

Varapuheenjohtaja: Tohtori Martti Salmi

Sihteeri: Tohtori Viljo Puustjärvi, Herttoniemi, Hiihtomäentie 27 B 13

Taloudenhoitaja: Agronomi Auvo Kotiaho, Haaga, Arturi Kannistontie 5

Tohtori Herman Stigzelius

Dipl.ins. Ilpo Mikola

Prof. Risto Tuomikoski

Maisteri Arvi Valmari